LA SINERA DE SALVADOR ESPRIU

Una passejada per Arenys de Mar

Diumenge 15 de febrer de 2015

ARENYS DE MAR - LA SINERA DE SALVADOR ESPRIU

Diumenge 15 de febrer de 2015

"I jo he estimat tothora Arenys, en la mida de les meves molt limitades forces. Ho proven més de cinquanta anys d'aprenentatge literari.

He pensat sempre en la nostra Vila i en la nostra gent. De dies i de nits he mirat sense treva la nostra terra, el nostre suau, serè, civilitzat, bellísim paisatge."

Jo m'he sentit, em sento i em sentiré sempre, fins a la meva mort corporal, arenyenc"

Amb aquestes paraules del poeta, arran del seu nomenament com a Fill Adoptiu de la vila d'Arenys, l'any 1980, us donem la benvinguda a Arenys de Mar, la Sinera de l'Espriu.

Farem un petit recorregut per carrers, places i llocs emblemàtics que apareixen a la literatura del poeta.

Tot i no haver-hi nascut, **Salvador Espriu** s'hi sentia lligat especialment lligat. Al programa "Identitats" d'en Josep Maria Espinàs confessa: "***Sí, vaig néixer a Santa Coloma de Farners. Hi vaig néixer perquè el meu pare n'era notari, però no tinc absolutament cap vinculació ni cap parentiu amb Santa Coloma***", i més endavant "***Els meus pares, tots dos, tant el meu pare com la meva mare, eren d'Arenys de Mar i tota la meva família, totes les branques que jo sé de la meva família, que en sé algunes, totes són d'Arenys de Mar***".

Als dos anys es trasllada a Barcelona, per la feina del seu pare. I pràcticament no se'n mou mai. Per tant, és ben falsa la llegenda de que visqués aquí a Arenys o que hi passés temporades llargues.

Sí que hi ha passat les vacances. La casa pairal –que veurem més tard- és aquí; hi venien a estiuejar i es podria dir que va quedar fascinat pel paisatge i la gent. Gent que després farà "sortir" en les seves obres.

Aquí hi va viure la mort de familiars molt propers i l'esclat de la guerra civil. I, com ja sabeu, hi va voler ser enterrat.

Plaça Flos i Calcat, carrer d'Avall, Torre d'en Llobet.

L'actual plaça Flos i Calcat –la placeta del Casino, pels arenyencs- era el centre social fins el segle XIX. Aquí tenim el carrer d'Avall, antic Camí Ral, un dels més antics de la vila. Hi trobem portalades del segle XVII.

A la cantonada hi trobem l'antiga casa Pastor, que va ser enderrocada i substituïda per un nou edifici imitació de l'anterior. Fou residència d'una nissaga de militars i homes de lleis. Aquesta família inspirà el cavaller Vicenç de Pastor i els Vallalta a ***Laia***. En aquesta obra, Espriu recull la creença –del tot errònia- que Frederic Chopin i George Sand van passar-hi un dies el 1839.

En aquest carrer hi visqué una de les famílies més importants de l'època, els Pasqual, de la que Espriu en parla a ***Primera història d'Esther***. Van ser grans constructors de vaixells i van tenir una de les drassanes més importants de Catalunya al s. XVII.

"El vell sabia la lleugeresa, la llargària, l'amplada i la vida laboriosa de les barques, tan diferent de la seva, vençuda pel pes d'innombrables generacions plenes de distinció. Ningú més il·lustre que ell, en tota la maresma. Els seus avis varen ser els senyors de la costa, els guerrers de la baronia, amos d'hisendes. Arriscats, cruels, d'una magnífica crueltat, aferrats a la terra i al mar, violents, despresos i bandolers, varen perpetuar el llinatge i el record de les gestes heroiques. A ell, en canvi, la gran sang li arribava sense força, massa vetusta, com un bon vi esbravat. Era indecís, quiet, d'una voluntat fluixa, i les hores se li escolaven en un etern propòsit d'acció. Es fatigava a convèncer-se a si mateix que calia imposar-se una disciplina, que era necessari esdevenir enèrgic, i s'adormia de cara al mar somniant una quimera".

Trobem davant nostre la Torre d'en Llobet, una de les 13 torres de defensa que hi havia a Arenys. Aquesta és del 1560. El perill eren, evidentment, els pirates.

El carrer de la Perera

Arribem al carrer del Bisbe Català, anomenat "de la Perera", un dels carrers més significatius per a Salvador Espriu, ja que hi ha la casa del poeta, Can Nineta, Can Palomer, Can Draper, Can Rogés, ...

El turó que veiem al fons és el Mal Temps i que era lloc de jocs d'Espriu quan era petit.

La casa dels Espriu fou construïda per Jaume Català, bisbe de Cadis i de Barcelona, oncle-besavi del poeta, al s. XIX, i que la família utilitzava com a residència de vacances.

La casa té un pati al darrera amb cinc arbres i un safareig, el mitificat "**Jardi dels cinc arbres**" que podrem veure una mica des del carrer del Turó. Per la ***Primera història d'Esther*** sabem que es tracta d'un roser, una troana, una camèlia, un libanenc i una palmera gàngil.

"El jardí dels cinc arbres"

"Després, quan ja m'havia
fet molt de mal i quasi
sols podia somriure,
vaig triar les paraules
més senzilles, per dir-me
com passaven levíssims
ors de sol damunt l'heura
dels jardí dels cinc arbres.
Era groc breu de posta,
a l'hivern, mentre queien
els últims dits de l'aigua
serpentina, d'alts núvols,
i l'estrany temps m'entrava
en presons de silenci".

Al ***Dr. Rip*** hi trobem fragments de records infantils plens d'esperança de vida i d'estima per les seves imatges arenyenques:

"Al llarg de la convalescència, m'he entretingut i encara m'entretinc a evocar imatges puerils, els diversos jocs de quan era noi. Recordo amb detall cases i carrers del meu poble, vinyes i turons, rials, barques a la fusa. Sempre les recordo just en ser varades. A la platja, m'agradaria d'alçar nous castells en la sorra,

d'obrir galeries en el rompent. De cara al mar, amb la pell embrunida pel sol d'estiu, em tornaria benèvol, amic de tothom".

Fixem-nos en les finestres i els barrots de la façana, i podrem recordar l'escenografia que en Fabià Puigserver va crear per la seva ***Primera història d'Esther***.

Aquests barrots, i evocant els captaires, apareixen a la seva poesia:

VII

"Amb els pals els captaires resseguien
una a un els barrots de les reixes del meu carrer.
Basarda de la fosca per l'esclat del sol,
Venien del camí d'atzavares del Mal Temps,
s'atansaven a poc a poc des de la pujada
i demanaven almoina de cancell en cancell.
Un cop a la setmana els pobres arribaven,
en una lenta, quasi aturada processó,
i ens cridaven amb veus de ronca cantarella,
al tenaç i obscè mercat de sutzures i mals.
La corrua passava davallant cap a la placeta
i es perdia després, pels alts plàtans polsosos,
enllà de l'ombra ja llunyana dels xiprers.
Com deixava sollats els portals, les eixides,
la mica d'aire de mar, la llum sencera de l'estiu!
Però encara quedava, sempre ressagat, el vell cec
que s'ho mirava tot des de les plagues dels ulls,
àvides, xopes de sang, calentes,
obertes sense cap resposta
a les preguntes del nostre esglai,
esbatanades en el buit fins que les cobria
un sobtat vol compacte la negror del moscam".

L'Església i la Placeta

Iniciada el 1584 i acabada el 1628, d'estil renaixentista, fou projectada per Joan Torres. El seu magnífic altar major d'estil barroc està dedicat a la Verge Maria. Es va construir entre els anys 1706 i 1712 per l'escultor Pau Costa. El campanar té 42m d'alçada.

Mentre ens "perdem" mirant i admirant els detalls, podem llegir.

"Altar farcit d'imatges, alts relleus. Escenes ingènues de la visitació, dels naixement, de l'adoració dels pastors, de la triple ofrena dels reis. Estampes heroiques del vell Israel. Processó de màrtirs, de guerrers, de penitents, de confessors, de pontífexs, tots d'una íntima i escollida beatitud. Al cim d'aquesta vida benaurada, entre l'esclat de núvols i milícies angèliques, l'assumpció de santa Maria, plena de glòria. Més enlaire, l'escena adaptada a la corba de la volta del temple, el Creador beneïa la Verge".

"Enlloc la severa silueta del Crist agonitzant. Era el triomf de l'alegria de l'església enfront del tràgic culte del Crucificat, l'exaltació de les lletanies i lloances hiperdúliques damunt la sòbria narració de l'Evangeli. Era el símbol de la salut assolida, del premi darrera el patiment de les hores amargues, de la pau ja deslligada de les angúnies del pecat i de la temença de la damnació. Era l'obra madurada del Verb, el prodigi de la redempció acomplida, el perdó atorgat pels mereixements del Fill i per la gràcia del nostre Pare, que és al cel".

Ara és el lloc adient i el moment per llegir ***Boda de Laia.***

Sortim de l'Església i ens trobem a la "Placeta".

Antic cementiri parroquial i actualment lloc de reunió i trobada de la gent d'Arenys.

Aquests esglaons que hi ha entre la Placeta i la Riera és per on Teresa Vallalta baixa en cada una de les èpoques de la seva vida.

Així no podem deixar passar l'oportunitat de llegir "**Tereseta-que-baixava-les-escales**". La llegirem sencera, però ara només n'apunto un fragment:

"No s'hi val, no s'hi val encara, tu clisses. Has d'aclucar els ulls i t'has de posar d'esquena a nosaltres, mirant cap a Santa Maria. Però cal fixar primerament la volta, que serà pel carrers dels Corders, pel carrer de la Bomba, Rera-la-fleca, el carrer de l'Església i la placeta. No, pel rial no, perquè ens ensorrariíe, i la volta ja és prou llarga. Si ho carreguem, no ens aconseguirem mai, i d'altra banda és massa cansat. ... La teresa para, au, correm. No s'hi val,

que ella filustra. Teresa, filla, ja t'ho he dit, t'has de posar d'esquena a nosaltres, mirant cap a Santa Maria. …"

Aquí tenim la Riera. Ara coberta i amb el trànsit NO desviat. Molts arenyencs hi estàven en contra d'aquest cobriment, que es va fer l'any 1997. Evidentment, és més pràctic i menys perillós, però és que això és una riera! i son molts els que s'havien llevat de matinada per veure baixar una rierada!

"La rierada! Tràgic moment dels aterrits. […] El monstre, a cada instant més pròxim, bruelava, invisible, en la foscúria. Acull miraculós d'una porta. Els primers bots ara baixaven d'ample a ample, molt alts i majestuosos, i escombraven d'obstacles aquell pas triomfador." (*La rierada*)

Davant hi ha la Plaça del Mercat, edifici modernista (1925-1929) de l'arquitecte Ignasi Mas.

Pujem pel carrer de l'Església. Aquí hi ha quatre edificis que ens interessen: el Teatre Principal -recentment restaurat-, el Museu Frederic Marès de la Punta, l'Estudi de Pilots i el local del Cor de l'Esperança, societat dels Cors de Clavé, fundada el 1863. Espriu la "converteix" en la coral de la cort reial de Pèrsia a ***Primera història d'Esther***.

"No oblideu tampoc el Torres, que anaren i vingueren a través dels cinc oceans, i els altres pilots i mercaders que varen emular-los" (*PHE*)

Invitació a partir

"La fruita d'or, llunyana.
-Deixa enrera el record
de la perduda tarda.
Deixa enrera la veu
de la muntanya.
Navega fora port,
a l'esperança.
Calma, illa, veler,
la fruita d'or".

L'exposició ***Jo sóc d'una petita terra***

Seguim pujant i arribem al Calisay. Actualment Centre Cultural de la vil·la on visitarem l'exposició ***Jo sóc d'una petita terra***, en motiu del 30è aniversari de la mort de Salvador Espriu.

Aquesta exposició ha estat comissariada per Julià Guillamon i ha comptat amb la col·laboració de la família Bonet-Espriu, el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona i la Fundació Ricard Salvat.

Ara fa trenta anys de la mort de Salvador Espriu i Castelló (1913-1985) i el volem recordar amb una petita exposició que recull diferents aspectes de la seva vinculació amb Arenys de Mar, d'on provenien els seus llinatges. Espriu va convertir els carrers i paisatges de la seva infantesa en l'espai mític on es desenvolupen molts dels seus contes, els seus poemes i el seu teatre. També es presenta l'evolució de la imatge d'Espriu, que als anys seixanta va esdevenir un símbol de l'antifranquisme i del catalanisme, i es mostra el seu vessant més popular: la relació amb el cantant Raimon i els muntatges de l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual.

Per la vostra informació, aquesta exposició es pot visitar els divendres, de 6 a 2/4 de 9 del vespre; i dissabtes i diumenges, d'11 a 1 del migdia i de 6 a 2/4 de 9 del vespre, i romandrà oberta fins l'1 de març.

El Centre Cultural Calisay està ubicat a les instal·lacions de l'antiga fàbrica de licor Calisay d'Arenys de Mar, situat a la part central de la riera. L'any 1996 l'Ajuntament d'Arenys de Mar va adquirir l'immoble amb la idea de crear un centre cultural que fos el motor dinamitzador de l'activitat cultural de la població, així com la seu de diversos serveis que estaven de forma precària en altres indrets de la població.

El Rial, el Tossol i els Cinc Cantons

Passem per la placeta de la Mina i anem cap el carrer de la Torre on podem contemplar l'estructura típica de les cases: portalades d'arcada de granit, finestra enreixada al costat, balcó i petita finestra dalt.

Arribem al Rial de Sa Clavella, que té dos nivells, l'un de llambordes i un banc de pedra a tot el llarg i filera d'arbres. En aquest passeig trobem la casa del pintor Joaquim Ruyra. Unes rajoles pintades en fan memòria.

Seguim cap a la Placeta dels Cinc Cantons, cruïlla de cinc carrers. Antigament lloc idoni d'actuació de cecs cantaires de romanços, de gitanos amb óssos i micos balladors, i de saltimbanquis de cantonada, que han inspirat, entra altres, els personatges espriuans de l'altíssim, cec captaire i romancer, i l'atrotinat ós Nicolau.

"Per placetes i carrers fan ballar l'ós Nicolau, orb i semiparalític." (*Les cançons d'Ariadna*)

Encarem el carrer d'Antoni Torrent, l'antic Tossol citat expressament a ***Primera història d'Esther***, per anar a trobar el carrer d'Amunt, i enfilar cap al cementiri.

Camí de la Pietat i Cementiri

Pugem envoltats dels xiprers –antigament eren acàcies- i se'ns va obrint l'ample panoràmica sobre el mar, el port i la població.

"El seguici dels xiprers rera el carro del sol
que se'n va trontollant pels llargs i secs rials
i feia, en tramuntar de la petita carena
llum i llunyania de l'horitzó de ponent"

El turó que tenim a l'altra banda de la població és el Turó del Mal Temps que, juntament amb el Turó de la Pietat o del Cementiri, que és on som, "tanquen" el poble i que Espriu diu que són "***els límits estrictes de Sinera***". Tot el que passa més enllà d'aquests indrets és foraster.

"El sol s'ajoca enllà dels turons del Mont-Alt, una ora suavíssima es desvetlla al Mal Temps i ens portarà sentors de fonoll i de menta, l'aigua cau a primes gotes per la molsa del safareig del tritó, ulls del vespre comencen a esguardar-nos" (*Primera història d'Esther*)

El cementiri està estructurat en tres grans replans. Els dos primers, travessats per un passeig de xiprers i en el tercer s'hi troben els panteons i hi trobem obres de Venanci Vallmitjana, Frederic Marès, Josep Llimona.

Al segon replà, al nínxol 381 és enterrat Salvador Espriu. Un senzill marbre blanc i un nom quasi invisible.

"Per ser cantada en la meva nit"

"Perdut en l'aigua
callada del meu somni.

Jo sol, i l'ombra
dels xiprers, que m'espera
mirall endins de l'aigua
del meu somni.

Pedra, vent: em podríeu
allunyar del continu
pas de cristall, de l'aigua
del meu somni?

Enllà d'una profunda

nit sense veus, em nego
en el dolor de l'aigua
del meu somni".

El lloc ens imposa: la seva calma, la seva sobrietat, el compromís del poeta, ... ens porta a recordar les seves paraules:

"Ara digueu: "La ginesta floreix,
arreu dels camps hi ha vermell de roselles.
Amb nova falç comencem a segar
el blat madur i, amb ell, les males herbes"
Ah, joves llavis desclosos després
de la foscor, si sabíeu com l'alba
ens ha trigat, com és llarg d'esperar
un alçament de llum dins la tenebra!
Però hem viscut per salvar-vos els mots,
per retornar-vos el nom de cada cosa,
perquè seguíssiu el recte camí
d'accés al ple domini de la terra.
Vàrem mirar ben lluny del desert,
Davallàvem al fons del nostre somni.
Cisternes seques esdeven cims
pujats per esglaons de lentes hores.
Ara digueu: "Nosaltres escoltem
les veus del vent per l'alta mar d'espigues"
Ara digueu: "Ens mantindrem fidels
per sempre més al servei d'aquest poble".

XLVI

"De vegades és necessari i forçós
que un home mori per un poble,
però mai no ha de morir tot un poble
per un home sol:
recorda sempre això, Sepharad.
Fes que siguin segurs els ponts del diàleg
i mira de comprendre i estimar
les raons i les parles diverses dels teus fills.
Que la pluja caigui a poc a poc en els sembrats
i l'aire passi com una estesa mà
suau i molt benigna damunt els amples camps.
Que Sepharad visqui eternament
en l'ordre i en la pau, en el treball,
en la difícil merescuda
llibertat".

Tornem cap al passeig central del replà i contemplem, mar enllà la magnífica vista del conjunt. Sembla talment que el cementiri estigui suspès sobre el mar ...

Des de l'Hort del Bisbe, rere el Cementiri, actualment al costat del Tanatori, i mirant cap els Tres Turons podem llegir

XXIV

"Quan llum pujada des del fons del mar
a llevant comença just a tremolar
he mirat aquesta terra,
he mirat aquesta terra.

Quan per la muntanya que tanca el ponent
el falcó s'enduia la claror del cel,
he mirat aquesta terra,
he mirat aquesta terra.

Mentre bleixa l'aire malalt de la nit
i boques de fosca fressen els camins,
he mirat aquesta terra,
he mirat aquesta terra.

Quan la pluja porta l'olor de la pols
de les fulles aspres dels llunyans alocs,
he mirat aquesta terra,
he mirat aquesta terra.

Quan el vent es parla en la solitud
dels meus morts que riuen d'estar sempre junts,
he mirat aquesta terra,
he mirat aquesta terra.

Mentre m'envelleixo en el llarg esforç
de passar la rella damunt els records,
he mirat aquesta terra,
he mirat aquesta terra.

Quan a l'estiu ajaça per tot l'adormit
camp l'ample silenci que estenen els grills,
he mirat aquesta terra,
he mirat aquesta terra.

Mentre comprenien savis dits de sec
com l'hivern despulla la son dels serments,
he mirat aquesta terra,
he mirat aquesta terra.

Quan la desbocada força dels cavalls
de l'aiguat de sobte baixa pels rials,
he mirat aquesta terra,
he mirat aquesta terra".

Abans d'acabar, i com que a nosaltres ens agrada el teatre, vull presentar-vos dos textes que, crec, resulten prou interessants:

El primer, del programa "Identitats. Converses a TV3" que dirigia i presentava en Josep M. Espinàs, hi trobem un Espriu sempre seriós, posat, pausat i un punt trapella. Aqui en tenim un fragment:

Josep M. Espinàs: Hi ha un moment, de tota manera, com vostè a insinuat, que toca totes les tecles, traspassa aquestes barreres de la prosa, de la poesia i fa teatre i el seu nom i la seva obra s'incorpora al teatre a través de ***Primera història d'Esther***, a través d'***Antigona*** abans ja, a través de totes les obres que ha fet vostè i algunes de les quals han tingut una acceptació realment fora de sèrie.

***Salvador Espriu*: Sembla que no m'he equivocat del tot, almenys. L'última que vaig fer va ser "*Una altra Fedra si us plau*", perquè m'ho va demanar la Núria Espert, i aquesta obra ha estat criticada per curta, i jo no en tinc la culpa, perquè la Núria Espert es va equivocar. Jo vaig dir, bé, hi ha una cosa essencial a la literatura, en els llibres, que és el ritme, i el ritme depèn també de la duració. "Que necessita vostè que jo li faci?", i em va dir tres quarts d'hora, i rellotge en mà dura tres quarts d'hora llegit, representat pot representar un hora, però, és clar, es va equivocar. Jo vaig trobar que realment era poc, a mi em va anar molt bé que només fes tres quarts d'hora, però el natural és que una obra de teatre duri una hora i mitja. Però em vaig pensar que la Núria Espert faria dues parts, una part aquesta teatral i una altra part potser de recitació o de poemes meus o de qualsevol altre autor, i no li vaig fer cap indicació i després va resultar que això va ser criticat perquè durava poc i ho allargassaven i en fi...**

JME: Tenim preparades unes imatges molt curtes, més curtes encara del que l'acusaven a vostè, perquè duren dos minuts. Tenim unes imatges d'una obra de teatre que està basada en un text seu. A mi m'agradaria que ara que les veurem, si pot fer un comentari o pot afegir algunes consideracions sobre el teatre ho faci, perquè ha de ser un fenomen realment especial veure la pròpia obra en relleu. Aquí veiem...

***SE*: Això deu ser "*Primera història d'Esther*".**

JME: Vostè quan ho mira, què sent? S'hi reconeix?

***SE*: Miri, jo no vaig mai al teatre, ni al meu ni als assaigs, per tant no sé quina reacció puc tenir, perquè en prescindeixo en absolut, no vaig ni als assaigs, sobretot ara últimament. Quan varen fer "*Primera història d'Esther*" sí que hi vaig anar i també vaig veure la representació des de dintre, no vaig voler sortir perquè...**

JME: Bé, potser aquí l'hem posat en un compromís aquests dos minuts de veure...

***SE*: La veritat, m'ha deixat bastant indiferent (riu)**

El segon és un testimoni de Josep M. Benet i Jornet:

"Un servidor sabia molt bé que a Espriu no li agradava que l'assetgessin. Se'n queixava sovint, i amb sarcasme. Sempre he pensat que tenir tota la raó, i vaig procurar no importunar-lo. Però, en fi, en unes ocasions determinades em va semblar justificat de trencar la meva discreció. I encara, al començament, ho vaig fer ben de biaix. Havia escrit una peça teatral que devia molt a ***Primera història d'Esther***, i la hi vaig fer arribar per l'editorial amb una dedicatòria que explicitava aquell deure. Com a conseqüència vaig rebre la primera carta. Una carta de debò, no pas quatre ratlles; un escrit ple d'elogis... i fred com un glaç. Al final hi deia: "No es molesti a contestar-me." Tinc la sensació que era la més sincera de totes les seves frases. No sé pas quins mecanismes interns se li posaven en marxa, però la qüestió és que Espriu se sotmetia fatalment a les normes de la més estricta bona educació. Suposo que devia rebre una bona quantitat de paperassa, tant llibres com cartes. I sospito que responia a tot i de tot. No dubto que algun corresponsal l'interessés, ben al contrari. Però tants... Públicament, d'una manera reiterada, insisteixo, va demanar que el deixessin tranquil. Ara, quan la cosa es personalitzava, no crec que fos

capaç gaire sovint de fer un lleig a ningú. Podia posar, de tant en tant, barreres entre ell i el món, però si, malgrat tot, hi arribaves, doncs allí el tenies, atent, cortès, curiós... Hi ha persones que han tendit a creure's, o fins a utilitzar, les paraules afalagadores que Espriu els havia dedicat. Em sembla d'una candidesa ridícula que se les creguessin, i em sembla immoral que les utilitzessin. Ell s'exigia moltíssim a si mateix, i li agradava a penes res del que escrivien els altres, Almenys, parlant seriosament. No estic fent suposicions, encara que vaig deixar prou pistes per a poder fer-les. Repeteixo, sintetitzant-ho, allò que ell mateix em va confirmar en una conversa personal. Si deia el contrari, era per educació. En principi, cal prendre com a mera amabilitat educada els elogis, tanmateix convencionals, que ens dedicava. Com a res més.

Era, per un altre cantó, contradictori. Clamava per l'aïllament, però l'encantava la xafarderia i procurava informar-se del safareig que movia el nostre petit país. No volia rebre la gent, però la rebia. Després, això sí, en conversa amb un segon visitant, podia anorrear el primer amb quatre qualificatius sagnants. I, més curiós, sospito que podia arribar a inquietar-se si el plom de torn deixava de visitar-lo. Demanava que l'oblidéssim, i, en canvi, era capaç, sobtadament, de mig reclamar que l'anessis a veure. Tot això, les persones que gaudien de la seva confiança ho explicaran molt millor, amb més coneixement de causa. Dubto que em rectifiquin.

Pel que respecta a mi, hi va haver uns quants fets puntuals que finalment em van permetre no pas conèixer-lo, que no el vaig conèixer mai, però sí tractar-lo d'una manera més gratificant. Gratificant per a mi, és clar. Aquests fets són, bàsicament, els següents. Després d'haver-ho fet un primer cop, i al llarg dels anys posteriors, li vaig trametre encara dues obres meves més. No pas totes les que vaig publicar, però sí les que més m'estimava. D'altra banda, l'any 1976 vaig publicar a la revista "Els Marges" un article sobre l'edició definitiva, molt revisada d'***Ariadna al laberint grotesc***. Més endavant el vaig anar a veure alguna vegada a fi que ens permetés d'emetre, dins el circuit català de TVE, el seu recull poètic ***Setmana Santa***, que ens ajudés a desentranyar-lo, que ens donés instruccions (respectades escrupolosament) sobre la manera de presentar i de donar aquells versos. Encara, finalment, vaig aconseguir que em deixés fer-li una entrevista, també televisiva, dins d'un programa monogràfic que es deia "Poetes, ara" i que, en aquell cas, va realitzar Mercè Vilaret amb un guió meu.

Hi hagué algun altre motiu de contacte, però em penso que he esmentat els que potser són més interessants."

Josep M. Benet i Jornet

Anem a acabar. I com podem fer-ho? Us proposo que llegim

Assaig de càntic en el Temple

"Oh, que cansat estic de la meva
covarda, vella, tan salvatge terra,
i com m'agradaria d'allunyar-me'n,
nord enllà,
on diuen que la gent és neta
i noble, culta, rica, lliure,
desvetllada i feliç!
Aleshores, a la congregació, els germans dirien
Desaprovant: "Com l'ocell que deixa el niu,
així l'home ue se'n va del seu indret",
mentre jo, ja ben lluny, em riuria
de la llei i de l'antiga saviesa
d'aquest meu àrid poble.
Però no he de seguir mai el meu somni
i em quedaré aquí fins a la mort.
Car sóc també molt covard i salvatge
i estimo a més amb un
desesperat dolor
aquesta meva pobra,
bruta, trista, dissortada pàtria".

Gràcies per la vostra assistència, per la vostra col·laboració i per compartir aquest passeig.

Febrer de 2015

Mapa d'Arenys de Mar

associació
d'espectadors
del teatre lliure

espectadorslliure@gmail.com
www.espectadorslliure.jimdo.com
https://www.facebook.com/espectadorslliure
@espect_lliure